

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Gregorii M. expositio euangeliorum - Cod. Aug. perg. 259

Gregor <I., Papst>

[S.l.], [9. Jahrh.]

Prologus id est praefatio et dicta praefatio [...]

[urn:nbn:de:bsz:31-59330](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-59330)

PROLOGUS. ID EST PREFATIO
quasi prolocutio. ET DICIA; PREFATIO;

penam e' m'ia' d'icendi. Sicut p'ima p'inci-
pia libroru' que' v'nt' a' u'se nar' r'ationem ad
instruendos. audi' ena' a' u' r' e' co'ap' tantur.
resagiu' id' e' p' r'ec'ia. t' signu' futu' r'um
p' sagiu' id' e' p' r'ec'ia futu' r'um; p' ena' t' u' ch' an
quin' q' libroru' ob' t' r' e' d' a' r' o' r' a' id' e' d' e' r' a
h' e' n' a' u' s' u' g' i' l' i' a' t' i' o' n' e' s' u' s' s' o' c' i' a' t' i' o' n' e' t' d' e' r' a
s' i' o' n' e' c' o' d' e' n' e' id' e' c' o' n' d' e' n' e' f' e' d' a' r' e' s' i' r' d' i' d' a' r' e
A' s' t' e' r' i' s' c' o' id' e' s' t' e' l' l' a' x' o' b' e' l' o' id' e' u' e' r' u' t' u' a' p' p' e
u' o' d' a' t' id' e' c' o' n' d' e' m' p' n' a' t' s' i' n' t' o' u' m' a' id' e' c' o' p' u
s' i' o' t' e' l' o' g' i' a' a' e' q' u' e' s' i' m' i' l' e' t' p' o' e' r' i' s' f' o' r' m' a
id' e' d' u' b' i' o' n' u' t' h' e' r' a' s' n' o' m' i' n' e' n' s' i' t' h' e' s' t' i' e' n' e' n' a' s'
u' a' n' i' t' a' t' e' t' m' e' n' d' a' c' i' a' t' u' a' l' i' t' a' t' e' s' u' a' l' o' r' i' a'
u' a' e' p' h' e' t' a' t' a' n' t' i' q' u' e' s' t' e' l' o' g' i' a' s' d' o' c' t' r' i' n' a' u' a' t' o' r'
p' h' e' t' a' t' s' a' c' e' r' d' o' t' e' o' e' c' o' n' o' m' i' c' o' n' d' i' s' p' e' n' s' a
t' o' r' e' t' a' r' d' i' c' o' n' u' t' s' a' c' r' o' t' a' t' i' p' r' o' d' i' e' s' i' x' e' n' o
f' o' r' m' a' s' p' r' i' u' a' n' o' m' i' n' a' u' a' u' t' o' r' i' s' e' m' u' l' a' s' i' n' i' u' d' i' a' s'
a' n' i' m' a' t' a' d' o' n' a' l' u' t' i' n' e' r' p' e' n' o' p' p' e' l' i' u' o' r' e'
u' u' l' n' e' r' e' c' o' n' s' u' l' t' a' u' n' i' l' l' a' r' e' i' n' t' r' o' g' o'
i' n' i' u' p' p' a' r' e' u' s' u' i' n' l' u' c' i' a' h' a' b' e' r' e' t' r' e' s' l' i' b' r' o' s' d' i' c' t'
e' r' u' a' u' t' e' i' p' e' r' a' s' p' i' s' c' o' s' id' e' p' r' o' t' r' e' t' e' r' e'
i' n' c' i' p' i' t' d' e' l' i' b' r' o' g' e' n' e' s' i' s' p' r' e' s' u' d' e' b' r' a' t' e' e' g' e' n' e
s' i' s' g' r' a' e' g' e' n' e' r' a' t' i' o' u' i' n' e'

In principio fecit deus celum & terram, pleni quoque
estimcent sicut in altera catione quoque
Iasonis papili scriptum est & tertullianus in libro
contra praxeorum putat nec non & Iulianus
in expositione cuiusdam psalmi ad firmat
in hebreo habent in filio fecit deus celum & terram
quod falsum est rei ipsius veritas comprobatur
& hoc interpretatur & simon machus & theo
dotium in principio. transculer & in libro
scriptum est bresith quod aquila in epi in capi
tulo & non habent quod appellat in filio.

Magni itaque secundum sensum quam secundum
verbi translationem; de christo accipi potest, qui
tam in ipsa fronte genesios. que capitulum libri
omnium est quam & iam in principio Iohannes
cu angelis de celis & terrae conditor ad phat
Vnde & in psalerno de se ipse ait; In capite libri
scriptum est de me. id est in principio genesios. &
in euangelio. omnia per se facta sunt. & sine
ipsa factum est nihil. Sed & hoc sciendum quod apud
hebreos liber bresith uocatur & in hebreo habentium
consuetudine ut uoluminibus & principis eorum
nomina imponant; In principio. id est in ordine
creaturarum celum & terram. id est in forme me
terra

unde caelestia & ter restia formata s̄. Inanis
 inutilis. uocua idē ornata. S̄ p̄ di serelat
 idē p̄ uidentia qualis cuncta creaturā; Fiat
 lux. ipsa ē que p̄ ea in uasa celi. hoc ē sidera
 diffundebat. Dix. idē. p̄ uerbu suū fecit.
 Mane. idē in tū creaturē. uespere. idēst finis
 eiusdem; & diuaginē. & similitudinē. idē
 in m̄te. In ratione & in intellectu; Ipsa
 itaq; mens. quando cogitat ea que s̄ aet̄na
 tunc imago di dicendū ē. cogitando uerū uere
 sicut diē ap̄t̄. uir non debet uelare caput suū
 cū sit imago di; p̄ aradi. s̄ ē locus in orientis
 partib; constitus. cuius uocabulū ex greco
 in latinū uerū or̄tus porro. hebraice. eden.
 q̄t in n̄ra lingua deliciae incept̄ q̄t uerū
 facit hortum deliciarū. Lignū q; scientiae
 boni & mali; In arbore quippe illa quodcūq;
 erat p̄ceptū di in intellegendū ē. S̄ ed in custo
 dia p̄cepta scientia erat boni; In transgre
 sione p̄cepta scientia erat mali; Augustinus
 in libro ciuitatis di. clarū est inquit q̄t statim
 p̄ peccatū nuditate sua fieri arboris folijs exierit
 cum sole incept̄ sue carnis eius ih̄i paulo ante
 quā morte p̄ ad delictū suscipere & maledictū

& cito aruit cū dicere: nūquā exte fractus
nascit. in dñū. hoc ē q̄ hō minū; ultra nocere
possit. Bidellū de arbore tollit. ē autē lacrima
Lucidae. sub albā dōe leuis sed pinguis. eulit
hocē ppriū nom̄ ter rae. Perizomata femora
lia; uersatile. uibrantem; uersatilis dicit
eo qđ quando uenere temp̄ ut & id remouere
potuissēt. concidit mutauit colorem uulceris
M ^{le} dicta terra in operib; suis. hic non opora
colendi sed peccata exprimit. famosi. fonce
nominati. habitauit in terra naid. inebrea
habet noct. idē instabilis. Lecagatis. limpidae
B itum. gluten. alupia adā. aluresina. Tris
tega. idēst tricanerata. caracte feste. In
articulo diei. in cao diei. dilatē dñi iafē h &
habēt inatō naculis. sem. Jafē h. lactaudo
dñi. ex quo gentiā nascit multatudo. Sem. ex
quo hebrei. minoris numeri electi. w. is nist
lum. In lustre idē magnificū. in opidis. in castis.
Tramē orientem. al trisecus. sepe riam
abiebat. expellebat. lib & secundū arbitriū
um tuū. f. eris. iracundus. t. indomitus.
Sata. nomen infire. habēt modū & semis.
Oranchagora. dicitur eo qđ habet mala

suave olentia qd lactina malū ter rē vocant.

Hanc erlū poete. antri pī moleos appellat.
 qd habeat radice for mē hominū similitudinē.
 In eius species due femina solus lactuassimib;
 mala generant In similitudine prunorū. mas
 culus uō. solus bete similib; Vallauer. circū
 det. Hē eius arborū ordo compositus t siluce.
 Ad aquē fidei ad pī tē uō mē. quā. id magis
 t potius. Siclus. x denari. idē unice uice
 Hā cū mliceris diuans logā siclus. uō mē. Cū uō
 ingentiliū. quarta pars uō mē. antrū spelunca.
 Sic citati interrogati. hispidi. pilosiq; p m.
 statom. Adules. maturis. Gnanis. ex pū.
 t dulio. uicty. esat. esu. accersico. uō mē.
 P spicūū manifestū. conre. concubere t conuenire
 Quappū modicū. aliquid. Sicut. masat. alit femina
 Inuidentes. Inuadiā habentes. Inuō terra uō
 gū. rxx. phardix. rē ta. ad fū gies. portan
 ds. conster. natus. mē. Lupter. ritus. orbatus.
 sine filis. In nixū. Incubente. ualē. sanus.
 Copule. conuentioni. edente. generante. expe
 rito. ex certitudine. sciens. Dem. tractē. sero
 amus. circū. fuculante. possibilitate. Inclitā.
 nobilis. foētis. portantes. opes. diuitias.

Clā. oculte. abigenis. expellens. Cpto. actuos. ne
cupieb. q. hoc ē recte cupiebas. t for sitan. ire
cupiebas. actuos. parentes. Necet. occidatur.
Nequeo. non possum. emarcuit. elanguit. t
contractū ē. depopulata. uastata. Stupri.
L. corruptele. uirginitatis. Scorā. meretricie.
Libans. degustans. ditioni. potestati. f. omne.
incendium. t inciu. siue sub ministracionē.
Nitebat. laborabat. polimita. o. peris. poli
mitaru. polimita. ppt. ipsas. imagines
ro. Inclōs. quē. poli. arcum. dicit. dicit.
Stacten. zen. res. ne. p. cioso. Ad. que.
uerum. consenserunt. De. uestit. de.
clinant. t. conuenit. Opilio. pastor. omni.
Teristrū. licitura. capitis. uel. sindones.
Heliopolis. ciuitas. solis. Arbitrabus. iudici
bus. Lacina. ora. uestimti. Canistra. de. pul
marū. ur. gis. texta. ad. panes. portandos.
Coniectoris. estimatoris. Inculmine. mea
lamo. in. stipula. Uridine. uertio. mar. den
te. Demū. urente. post. modum. p. sagū.
p. scientē. Conceri. estimari. macie. exili
tate. corporis. Squalore. sordē. In. clustri
um. efficacē. t. uile. segetes. femina. Nu

tu puidencia t potestate. orach inuirtur. ar zu
mentur. Molimur. cogitemus. t temptemus.

Dilatio. id est elmissio. Augurari. sorori pla
zien. peccati. t mali. t turpitudinis. Quanto
cius. uelocius. coloter. ra. In genibus ioseph.
impotestate eius. In rarario. in thesaurario.
Emina. elmiolu. sextariu. serice. seminate. ce
rasces. serpens habens cornua. multu innocens
p flatum. Emissus. emissarius dicitur. ceruū.
Equiolo ceruon. segetur. Obire. mortuus est.
A reū. terron. arabile. Remuere. effugere. t
contradicere.

IN EXODO. Helles. moth. he. brauce. exodus
grece. exitus latine. Latere. tegule. maris.
masculos. Ingruere. inruere. eligante. pulchru.
Fiscella. serpea. id est unenācometa. in mundu
nauis. In exerto. in loco palustri. p. ere. pidne. psūm
tate. ripe. Aluer. carulis. unne. t sinus. aquis. In pi
pione. in serpeo. uasculo. Adlutu. macturū. ut in
uenē. Abheri. Arudus. tercius. totum temp. p.
tertium signis. ex. rubus. genus spine. et ipsa. et
fructus eius. rubet. In ster. sim. l. uelo. ex ac
toribus. ministris. exigentibus. spon sus. priguinis.
tu. mibies. id est quia de priguine meo. natus est.